

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Prosimo vse velečenjene naročnike, naj o pravem času obnove naročnino ali naj vsaj naznanijo, kedaj jo mislijo poravnati, da se more razpošiljanje redno vršiti.

Gospodarske stvari.

Sloga jači.

(Času primerno premišljevanje.) — Konec.

Tu mora zadružništvo pokazati svoj blagodejni učinek in kakor Rajfajznove posojilnice, kjer nastanejo, hipno strmoglavijo denarno oderuštvo, kjer je najdejo, tako so nakupne in prodajalne zadruga najizdatnejša sredstva, da prerežejo glavno žilo odvodnico nič manj nevarnemu oderuštvu pri blagu. To nastopa v najrazličnejših podobah, vedno pa sesa krvco iz kmečkega telesa. Tu porabi brezbriznost in dobrovoljnost malega moža, da mu grozne cene obesijo na vrat malovrednih krmil in gnojil in nekaljivih semen, tam zopet zapelje enega, da nakupi več, nego more plačati, samo zato da more dobiti slednjič poplačan dolg z oderuški obrestmi. Še drugikrat smo lahko pričali, kako zapeljuje obrtnik kmetovalca k menjavi, kjer mu za maslo, jajca, žito in drugo nagovoriči preperelih cunj za ženo in igrač za otroke, ali pa celo grdega smrdljivega špirita. —

Grdobije pri živinski kupčiji, kjer je ta v rokah gotovih kupcev, niso nič družega, nego najnesramnejše oderuštvo pri blagu, ki si ga moremo misliti; to oderuštvo izrodi slednjič v nekako suženjstvo, v katerem žrtve polagoma izkrvavijo.

Toda dovolj teh temnih, žalnih slik, ki morajo razliti žolč vsakemu pravemu ljudskemu prijatelju!

Tudi pri prodaji je kmetovalec vselej osleparjen, ker mu nedostaja premetenosti kupovalcev, ali ker so odjemalci živine, žita in drugih pridelkov mej seboj zvezani v obroču („ringu“), ki narekuje cene, kakor se mu poljubi in proti kateremu je posameznik malo-močen, kakor muha v močni pajčevini.

Zato je, to še enkrat izrecno povdarjamo, na vsak način potrebno, da nastopi tamkaj, kjer posameznik pri nakupu ali prodaji potrebnega blaga ozir. pridelkov ne more priti do svojih pravic, nastopi zadruga, ki ima v svojem naročju ves blagoslov združenih močij. Ta blagoslov ne izostane, ako dobra volja in prepričanje vsaj nekternikov celo stvar pospešuje in vodi.

Skušnja vsepovsodi uči, da dobro urejene nakupovalne in prodajalne zadruga ne prinašajo samo udom gnotne koristi, ampak da uravnavajo ali regulirajo

kupčijo svoje okolice sploh, da čistijo ozračje vseh smrdljivih par goljufne vmesne trgovine in da držijo cene na neki zdravi, normalni stopinji. V tem oziru delujejo zadruga daleč preko meje svojega članstva; one vstvarjajo potrebno tekmovanje in navajajo kmetovalca, da na eni strani poskuša prejeti blago po njegovi vsebini in vrednosti, in da na drugi strani pridelke, ki jih ima na prodaj natančno precenjuje ali taksira in da vže pri njihovem proizvajanju pazi na vse okolnosti, ki mu morejo pripomoči do najvišjih cen.

Kmetijski napredek ima v teh zadrugah mogočnega, zvestega zaveznika, kojega vpliv zasluži največje priznanje.

Toda cela naša zadeva nima samo gnotne, ampak ima še drugo pravno stran; in to bi imeli prav za prav staviti na prvo mesto. Vrhunec te strani je v tem, da se nauči naše kmetijsko prebivalstvo ravno v zadrugah spoznavati prednosti skupnega, edinstvenega postopanja in silovitost enotne združene kmečke moči v najbolj vidni podobi, da se na nje navadi in da počasi, toda korenito izkorenini čudno potezo iz značaja našega sicer tako dobrega kmečkega ljudstva, namreč nezaupljivost proti drugim in zlasti nezaupljivost proti sebi enakim. Ravno to malenkostno, kratkovidno mišljenje našega kmečkega ljudstva, ki gleda samo na lastno grudo, je zelo pripomoglo usuziti ga in storiti žrtev brezvestne agitacije na političnem in gospodarskem polju, da ni spoznalo svoje lastne koristi in da je mnogokrat krepilo in spremljalo trop svojih zatirancev.

Tu naj navedem besede, ki jih je govoril predsednik zveze hesenskih konsumnih društev in posojilnic z ozirom na njihov blagotvorni vpliv na ondotne razmere. Te slovejo:

Brez slutnje, kaka moč da tiči v združitvi vseh v skupni namen, je bil kmečki stan edini, ki je pričakoval pomoči in boljših časov edino le od zgorej, od kakega neznanega dogodka ali pa ni sploh pričakoval nobene pomoči več, češ mora biti vže tako namenjeno. Okusiti je moral kmetovalec preje posledice osamelosti, izrabljanje od drugih premetenejših stanov, kmečko ljudstvo je moralo preje prestati skeleče pekočine oderuštva, predno je zagrabilo za rešilni maček, ki mu je bil vendar tako blizo, dočim so drugi stanovi to storili vže tedaj, ko se je nevarnost bližala. Kjube temu bodimo veseli, da je kmečki stan slednjič prišel na pravo stezo, da je tudi njega slednjič prevzel zdrav zadržni duh, da so povsodi ostali vrli, skupno misleči možje, ki se trudijo kmečki stan vzdramiti in ga ohraniti bededečega; držimo se pa tudi trdno svojega temeljnega načela ki je:

„Edinost in samapomoč.“

Oj, da bi tudi pri nas vsi načelniki in udje kmetijskih podružnic slavne c. kr. kmet. družbe prišli do spoznanja, da je njihovo dosedanje obnašanje nasproti združništvu polno najbolj kričečih kontrastov, ki jih je težko umeti; oj da bi spoznali, da za njihove težnje, ki so sicer jako važne, ni boljših prvoborilcev od zadrug, posebno ako se tako organizujejo in vodijo, da izvirajo iz kmetijski društev, s katerimi ostanejo v vedni dotiki.

Tudi v zjedinenih državah severne Amerike nosi kmetijsko društveno življenje v svojih „grainge-ih“, ki se razprostirajo na cele pokrajine in imajo tisoče prostih kmetovalcev za ude, na sebi prav posebno pečat združnega delovanja v nakupnih in prodajalnih združenjih.

Črtimir.

Zakaj naše kure slabo neso?

Mnogi trdijo in sicer dozdevno po pravici, da ni mogoče trajno dobivati od svojih kokošij veliko število jajec. Seveda pri sedanjem ravnanju brez vsakega pravega znanja s tolikimi kozli, ki jih delajo mnoge gospodinje, res ni misliti na kak srečen uspeh kokošarstva.

Brez temeljitega poznavanja praktičnih predpogojev se mora ponesrečiti tudi najboljše podjetje.

Dokazano dejstvo je, da, ako si nabavi začetnik v kokošarstvu kokljo, katerej podloži primerno število jajc, odrasle petelince potem pokolje in poproda, jarčice pa prihrani, da mu bodo nesle — dalje, ako te jarčice slučajno tudi dobro oskrbuje in pravilno krmi ter temu ljudstvu ne pridruži kakih tujih kokošij ali piščancev; tedaj je dokazano dejstvo, da začne ta zarod v njegovo veliko čudenje vže s petim mesecem nesti, nese celo zimo nepretrgoma, dokler se ne začne prihodnje leto avgusta ali septembra goliti, tako da v teh dvanajstih mesecih znese vsaka puta precej nad 200 jajc.

Vsled tega velikanskega uspeha ves v ognju si napravi novinec še isto leto novih kokošij, bodisi z novo valitvijo ali z nakupom, ki jih pridene svojim izvrstnim kokošim trdno odločen, to dobičkonosno obrt počasi razširiti; saj se njegovo lepo blago vendar tako dobro proda posebno po zimi, ko staneta (kot n. pr. letos konci novembra) 2 jajci 18 h. Toda kaj je novi rezultat?

Čim več kokošij si napravi mož, tem toliko manjši, toliko negotovješi je zaslužek, dokler se slednjič prejšnji veliki dobiček ne prevrže celo v zgubo.

Na to se izmišljujejo vse možne in nemožne domneve, zakaj je pač imel prvi uspeh tako kratek obstanek, izvajajo se najčudovitejši sklepi, le pravega ne zadene nikdo. Nikdo ne pride na to, da se je novinec s tem, ker je prvemu kokošjemu tropu pridruževal tujke, pregrešil proti njihovemu pralastnemu bistvu doslej mirno živečih kokošij. Ne deset ali stokrat, ne, tisočkrat se je to že zgodilo, ne da bi bili prišli ljudje na sled tej uganki. Saj nas tega vendar učijo divje vrste raznih kokošij, kjer vedno živijo družinsko skupaj udje, ki so ob enem zrasli.

To dejstvo so preskušali v raznih deželah in v najrazličnejših okoliščinah; naj bo podnebje kakeršno hoče, naj bo po leti cele tedne vroče kot kri ali naj po zimi pada toplomer do 25°R pod ničlo, če se le z živalmi pravilno ravna, je dohodek kokošij nedvojbeno gotov,

naj se jih redi potem trop z deset, sto ali tisoč glavami. Le kjer se ravna proti živalski naravi, tam nastopi prav gotovo prevrat.

Začetnik, ki je pričel s tolikim uspehom in tolikimi upi kokošariti in ki je potem tako žalostno končal, bi bil smel ravno tako varno pričeti s sto, da s tisoč mladimi putami svoje podjetje. Njegov uspeh bi bil ravno gotov. Njegov neuspeh se je začel z onim trenutkom, ko je pridružil na domačem dvoru izvaljenim kokošim tuje življe. S tem je za vse čase prodrlograjo gotovega uspeha, ki je ni mogel več zapreti.

Tu tiči glavni vzrok, da so mnenja o veljavi ali neveljavi kokošarstva tako temeljito nasprotna.

Oboji imajo prav, kajti oboji sodijo po svojih resničnih uspehih oziroma neuspehih.

Davno je znano, da so vse perotninske vrste nekako posebno globokočutne. Nobena žival ni tako navezana na svoj dom, na kraj, kjer je bila rojena in vzgojena in na družbo, s kojo je vzrasla. Golobje lete in mnogo, mnogo milj (n. pr. golob pismonosce,) mnogokrat trpe cele dneve pomanjkanje in neurje, samo da zopet dosežejo svojo domačijo, svojo ljubo družino. Mnogokrat so opazovali, da so prišle v tujino poslance, zopet domov iz daljave več dni po cestah, katerih se preje nikoli ni dotaknila njihova noga, vojene edino po svojem čudovitem nagonu. To mrzlično, neodoljivo odnagnjenje proti tujini, proti vsaki spremembi domovja, proti spremembi navajene družine nam dopušča vpogled v naravo, v dušno življenje, če se smemo tako izraziti, naše domače perotnine.

Le ako to dejstvo vpoštevamo, smemo pričakovati dobička od naše perotnine sploh, posebej še kar tiče dobivanja jajec od nje. Znanje in njegova praktična uporaba je trdni temelj, na kojem mora stati vsa nadaljna stavba. Ne razlaga nam samo poprejšnjih neuspehov, ampak nam daje tudi nasvete za prihodnje ravnanje, kar je mnogo važneje.

— o —

Da se poznamo in razumemo!

Enakost.

L. 1848. je bilo, onega viharnega leta, ko so evropski narodi vzrojili zapeljani od brezvestnih ljudij, ki so jim obljubljali zlate gradove v imenu svobode. Kakor povsod bilo je tudi v Berlinu vse po koncu. Nek mož s precejšnje grbo, pomagal je na vse grlo vpiti: „Svoboda, enakost, bratstvo.“ Kar ga nekdo lopne po grbi in mu pravi: „No veš kaj, brata le bodiva, tudi svobode ti ne kratim, a enakost? Ta pa ne sme veljati. Tebi enak ne maram biti, dasi bi bil ti rad meni enak.“

Vsi ljudje so enaki, zato morajo prenehati vsi razločki med stanovi in enakomerno se mora premoženje razdeliti med vse: ti nauki so drugod zmešali ljudem pamet in tudi marsikom pri nas. Posebno v mestih, koder imajo delavci trpljenja in dela obilo, malo pa jela in zaslužka, vriskajo veselja in zadovoljnosti, ko jim kak govornik mamljivo opisuje bodočnost enakomerne razdelitve dela in premoženja, ploskajo mu in na ramah ga nosijo sloveč ga kot odrešenika zatiranih. Ko bi pač pomislili, da to ni mogoče. Kdor to iz prepričanja trdi in vrjame, da je mogoče to kedaj izpeljati: zrel je za norišnico. Vsi ljudje niso ne enako veliki ne

enako debeli, močni, zdravi, trdni, krepki, tudi nimajo vsi enakih darov in zmožnostij duha. Zato pa tudi ljudje ne morejo biti in nikdar ne bodo enaki po stanu in premoženju. Ta je po telesnih in dušnih zmožnostih bolj sposoben za to delo, ta stán, oni za drugo, pridni in prebrisani se povspne kvišku, zanikerni in nevedni pa ostane reven vse svoje žive dni.

To so dejstva, katerih ne more utajiti tudi tisti ne, ki trdi, da je človek le bolj popolna žival, ki pravi, da človek nima duše. In teh dejstev nihče ne bo spremenil, nihče ljudij ne bo zjednačil. Socijalni demokratje sanjajo o enakem delu: naj jutri uradnik ceste pometa, pometač pa gre v urad? Ali ni to smešno? Pa bo li živel toliko dolgo, da bo povrsti vseh stanov delo in opravilo vsak poskusil? Take sanjarije so ravno za predpust dobre, a za pametne ljudi in pameten čas ne. Take nauke treba tirati prav do skrajnosti in iz njih izvajati prav vse posledice: potem se pokaže nesmisel temeljnega načela, prve trditve. Govore n. pr. tudi o enaki razdelitvi premoženja. Bilo. Premoženje vseh ljudij na svetu se med vse enako razdeli. Dobro to, si bo mislil lenuh in legel v senco, ko moj delež poide, bomo pa spet delili! Seveda, če bo tisti, ki pridno dela in varčuje stem zadovoljen; torej spet delitev i. t. d. do neumne smešnosti.

„Oj ubogi neverci, kaj morajo vse verjeti, da ne verujejo,“ vskliknil je blaž. Klemen Dvorak (Hofbauer). Zavržejo krščanstvo, ker jim nalaga različne dolžnosti a zato tudi daje večno in časno srečo, pa se raji oklenejo izrodov sprijeme domišljije, ki jim store življenje neveselo, puste dni, pa ranjeno srce, dušo nezadovoljno. Seveda mislijo, oziroma si dajo zapovedati, se dajo kupiti da mislijo: za javno življenje krščanstvo ni. Pa ravno krščanstvo daje nam edino pravo enakost, ko nas uči, da smo vsi enaki kot ljudje, enaki kot kristjani. Vsi, stari ali mladi, stanu visokega ali nizkega, bogati ali revni, učeni ali priprosti: vsi imamo enako umrljivo telo, enako neumrljivo dušo, vsi ustvarjeni po isti božji podobi, vsi za ista nebesa od istega Boga, vsi podvrženi smrti in trohnobi. Še večja pa je naša enakost in še bolj očitna, v kolikor smo kristjani. Isti sv. krst za otroke premožnih in ubožnih starišev. Ko škof birma, otrok priprostih ljudij ne preide in ne potrdi samo otrok učenih, odličnih ljudij. Pred spovednikom so vsi enaki: cesar in kmet, vojak in rokodelec, meščan in uradnik, poštenjak in lopov: vsi dobe odvezo grehov z istimi besedami. Vsi prejema eno in isto Telo Gospodovo, če je kaj razločka, je le na nas, kolikor smo bolj ali manj dobro pripravljani. Pred Bogom vsi enaki! Razlika izvira le od nas, a ta razlika nikomur ne škodi. Naber si milosti in zasluženja kolikor moreš, bližnjega niti najmanj ne odškoduješ, kar se le nerado zgodi, ako si kdo kopiči svetu premoženje. Ta enakost je kaj vredna: ker tiče se najjimenitnejših stvari, duše in večnosti. Oj ko bi narodi ne iskali druge enakosti, ki ni mogoča, marveč se oklenili enakosti krščanstva, ki je res demokratsko, ljudsko, splošno. Vsi enaki kot ljudje, vsi enaki kot kristjani, če si je pa kdo v družbi z razumom in pridnostjo in poštenostjo priboril in pridobil odličnejše mesto: čast mu, ker tu pač ne moremo biti enaki, drugače družba preneha biti družba, ako naj so vsi enaki gospodovavci. Eden je

gospod, drugi podložni, ako je tako, potem družba obstaja in napreduje.

Še nekaj. Krščanstvo posvečuje razloček med stanovi in premoženjem in ga spremeni v izvor zasluženja. Premoženje rabi tako, da ž njim podpiraš reveže in siromake. Zapoved miloščine ter telesnih dobrih del usmislenja polni prepad in razliko v človeški družbi, približa ljudi oni enakosti tudi v premoženju, do katere hote lažipreroki priti po napačni poti. Učenost in moč in oblast rabi tako, da pomagaš zatiranim, nevednim, stiskanim, z eno besedo: bližnjemu v korist. In spet se na ta način omiljujejo ostrá nasprotstva stanov, ker vem da sam tega in onega ne morem, zato pa se približam mogočnemu, da mi pomore. To je naziranje krščansko, pa tudi naziranje edino pametno in človeka vredno. Človeštvo ni nič drugega ko veliko vzajemno podporno društvo z neomejeno zavezo, pravila temu društvu so pa zapovedi vere Kristusove, in v tem društvu se da — kolikor človeku mogoče doseči pravo enakost. Tako razumevajmo besedo enakost!

Javni shod obrtnikov.

(Konec.)

Gosp. Malovič oglašil se k besedi in pozdravlja namen gg. poročevalcev, priporoča ustanovitev društev, ktere bi pomagale malemu obrtniku; omeni, da tukajšna zadruga ni samo za poedine vrste obrtnikov, ampak za vse in pozdravi tudi namén „surovinskega društva,“ da se domača industrija v prvi vrsti podpira. Po priporočanju dobrot, ki jih nudi zadruga svojim članom izpodbuja navzoče, da se oglašé k besedi o svojih težnjah.

Načelnik zadruge, g. Frančič objavi, da vsa potrebna pojasnila o „Surovinskemu društvu“ podaje združno načelstvo, kjer so tudi pravila na izpregled.

G. Kranjc v jedrnatih besedi razlaga pomen združenja proti nevarnosti velekapitalizma, navaja lepe vspehe združenja n. pr. mizarje v Št Vidu. Kar je tujcem se posrečilo, zakaj bi se nam ne!

Načelnik g. Frančič v daljšem govoru razlaga splošno obrtno organizacijo in sedanji žalostni stan malega obrtnika, kateri si zamore edino le z združenimi močmi pomagati — zahteva pa tudi primerno djansko podporo vlade, da se stanje obrtnikov, ki so tudi steber države, na boljše obrne.

Z veseljem pozdravlja lepo delovanje zadrug, posebno ljubljanskih, se zahvali gg. poročevalcema za prihod in prosi v imenu zbranih za večkratna obiskovanja.

G. Blažič predlaga sklicanje shoda čevljarjev v daljni razgovor glede današnjih predmetov in sklepanje, ali bi se mogoče dala v Novem mestu ustanoviti filijala „surovinskega društva.“

G. Kranjc pozdravlja to namero, ktera bi seveda svoje težave imela — ponudi v vsih takih zadevah Novomeščanom pomoč ljubljanskih zadrug — ker se z združenimi močmi le zamore kaj doseči.

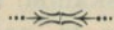
G. Frančič pravi, da bo zadruga vse potrebno za nameravani shod ukrenila, kakor tudi vsa pojasnila na zahtevanje dajala.

G. Weiss konečno v daljšem govoru opozarja na celokupne interese vsih obrtnikov, kateri brez združenja ne morejo nič v korist obrta doseči ter podaja vzglede drugih, tujih organizacij, proti katerimi so naše še jako

odzad. Navaja trgovce, kateri na dosti načinov škodujejo malem obrtniku, omenja Italijane, kateri brezštevilo denarja odnesó iz dežele in sklepa s pozdravom na Ljubljančane.

Čas je prišel, da so se morali vrli gospodje poročevalci z vlakom domu vrniti, in se je dobro obiskovani shod zaključil.

Upajmo, da se bode s prirejanjem enakih shodov do dobrega vzbudila zavest naših malih obrtnikov, da je le v združenju in slogi moč!

Politični pregled.

Deželni zbor kranjski sešel se je 30. m. m. in imel samo eno sejo, da predloži v odobrenje zakonski načrt o pobiranju doklad za l. 1902, ki je bil tudi sprejet. Pri tej priliki vzdignil se je dr. Šušteršič in v imenu poslancev katoliško-narodne stranke rekel, da ne morejo zaupati deželnemu odboru, ker je njega ud, dr. Tavčar, na nekem shodu dejal: „Liberalcem groš, klerikalcem knof“ t. j. pristaši kat. narodne stranke nimajo od deželnega odbora pričakovati nobene dobrote in podpore. Da bi bilo tako pristransko ravnanje odločno krivično, umevno je samo ob sebi, ko vendar velikanska večina naroda stoji za kat. narodno stranko. Poslanci narodno-napredne ali liberalne stranke so ugovarjali, naši tudi niso ostali dolžni odgovora, in tako se je vnel precejšen šum in ropot. Liberalci se sedaj jeze, da so si upali naši poslanci nastopiti tako odločno in brezobzirno. Seveda: kadar oni nas tepo in psujejo, je to bratska ljubezen, in bi morali lepo molčati, a če naši ne molče, marveč enako plačujejo z enakim, je to surovost, netotesanost in kdo ve kaj še. Ne, gospóda, pometali z nami ne boste, in kadar nam boste hoteli storiti krivico, se bomo uprli, ker bi se krivica godila ne samo poslancem kot takim, temveč veliko bolj pretežni večini naroda, katerega naši poslanci zastopajo. — Dr. Šušteršič s tovariši je vprašal vlado, zakaj se deputacija, koja poslata na Dunaj k cesarju se je sklenilo 18. dec. 1898, še ni pozvala na Dunaj, dasi je bilo dné 14. marca 1899 naznanjeno, da jo cesar misli vsprejeti. Predlog ozir. vseučilišča je stavil tudi poslanec Hribar. — V deželni odbor so bili voljeni: iz kmetske skupine: Fr. Povše, namestnik dr. Breje; iz skupine mest: dr. Tavčar, namestnik dr. Ferjančič, iz vse zbornice: Grasselli, namestnik Kušar, iz skupine veleposestva dr. Schaffer, namestnik grof Barbo. Kdaj bo prihodnja seja deželnega zbora, se ne ve.

Ceško-nemške jezikovne razprtije na Češkem in Moravskem dokaj škodujejo katoliškemu življenju. Olomuški nadškof dr. Kohn obrnil se je zato do sv. Očeta in ga prosil pojasnila in navodil za ta res težavni položaj. In modrosti, katero ves svet na sedaj vladajočem papežu občuduje, podal je sv. Oče nov dokaz v tem apostolskem pismu, ki je namenjeno češkim in moravskim škofom.

Obema narodnostima daje papež enakoveljavne nauke. O ljubezni do maternega jezika piše: „Od prirode vsajen je nagon, ljubiti in braniti jezik, podedovan od očetov. — Bramba materinega jezika, dokler se giblje v gotovih mejah, ne zasluži graje.“ To je splošna človeška zasebna pravica, katere vlada, država nikjer ne sme zatirati. Papež nadaljuje: „Kar pa velja o vseh

drugih zasebnih pravicah, se mora priznavati tudi tu: Da pri njeni izvršitvi nikjer ne trpi skupna korist države. Naloga državnih voditeljev je torej, da pravično delujejo za nezmanjšani obstanek pravic posameznikov, a da pri tem ohranijo skupni blagor države.“ Te besede so popolnoma pravične in tako modre, da bi jih morali državniki vsak dan vsaj enkrat prebrati; saj naša Avstrija bi ne bila tako raztrgana in razburjena kot je danes. To velja zlasti Nemcem, ki kot močnejši povsod zatirajo Slovane (opomin na Poljake in zadnje dogodke v Vrešnu), ki pa tudi kot slabejši zahtevajo vodstvo nad Slovani (lahko vsak dan vidimo doma, če le hočemo). Kedar pa govorimo o pravicah, govorimo tudi o dolžnostih, zato ima vsak narod tudi dolžnost ne motiti pravic drugega. O da države ravnajo po tem, krščanskem načelu, bi pač bil mir med narodi!

Trozveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo je omajana prav pošteno. Ni škoda, saj za nas ne. Italija in Francoska ste se močno zblížali. Lahki bi namreč imeli radi veliko deželo Tripolis, ki leži Italiji nasproti onokraj morja, a brez Francozov ta reč ne gre, tudi onim se ljubi tiste dežele. Sedaj so pa Francozi dovolili, da smejo Lahi ono deželo vzeti. — Nemčija pa Avstriji zelo zameri, ker ni kaznovala onih Poljakov v Galiciji, ki so ob vnebovpijočih dogodkih v Vrešnu očitno pokazali, da obsojajo tako divjaško početje. Kje bo pač potem Avstrija dobila kacega zaveznika? Naj z modro pravičnostjo dá Slovanom naravne pravice, naj kaznuje veleizdajska početja vsenemcev in Avstrija bo v svojih krepkih narodih sama dosti močna.

Kakšen poštenjak da je vodja vsenemcev slaboznani kričač Wolf, naj pove to-le suhoparno poročilo nekega nemškega lista. Ta list poroča, da je Wolf leta 1898 neko deklico, hčerko strankarskega svojega prijatelja dr. Tschana, izrabljajoč njeno navdušenje za vsenemškega prvoboritelja Wolfa, zapeljal. Wolf je bil takrat že oženjen. Zapeljal je hčerko dr. Tschana s tem, da je deklici zagotavljal, da je s svojo ženo jako nesrečen in da se bo od žene ločil. Wolf je užival popolno gostoljubnost in zaupanje dr. Tschana, ki je Wolftu tudi dal na razpolago svoj denar, da je Wolf mogel priti do svojega cilja. Ko je deklica vsled nasledkov pričela obupavati, ji je Wolf svetoval po kaz. zakonu prepovedano sredstvo in ji naposled tudi svetoval, naj se s svojim zaročencem dr. Seidlom spravi v grešno razmerje in tako dr. Seidla napravi odgovornega. Wolf je prosil deklico, naj ga ne izda, ker bi sicer nemška stvar, za katero tudi ona plamti, mnogo trpela. Obljuboval ji je, da jo bode tudi potem obiskoval, ko bode že poročena, in je bil še tudi nadalje „hišni prijatelj“. Leta 1901 je Wolfov pobratim dr. Seidl poročil to deklico in Wolf je bil celo tako predrzen, da je poroki prisostoval kot poročna priča, ter je bil tudi boter prvega otroka dr. Tschanove hčere. Wolf v svojem listu priobčuje dolgo izjavo, iz katere sledi, da so ga ta odkritja zadela globoko v meso. — A najlepše je še to, da gospa dr. Tschanova razglašala po listih, da sta ona in soprog Wolfu vse odpustila! Wolfu se gre namreč zato, ali bo izvoljen za poslanca ali ne. In zdaj na vse pretege pero zamorca! Ko bi bil to storil kak „klerikalec“! Joj, to bi bil ropot. A sedaj imenujejo to „zasebno zadevo Wolfovo“. Lepa

ta: dvojna mera za ljudi v javnosti delujoče. Pa pravijo, da je še več takih „Wolfov“ ne samo med Nemci, ampak tudi drugod. Pokazala bo prihodnost

Buri so Angleže ravno na sveti večer prav pošteno nabili. In v enomer poročajo listi o novih izgubah Angležev. Vsestransko slabo se godi tem oholim kramarjem, a vendar nočejo odnehati od vojske. Prav grdo pa ravnajo z burskimi ženami in otroci, tako da jih veliko pomre in je burski narod za par desetletij takorekoč uničen že naprej. To stori lakota po zlatu!

Domače vesti.

(Osebne vesti.) Veleblag. gosp. Josip Gerdešič, predsednik c. kr. okrožnega sodišča, dobil je dostojanstvo dvornega svjetnika. Čestitamo! — Vč. g. Mihael Barbo, župnik v Beli cerkvi, je dobil župnijo Horjul.

(Škof Baraga proglašen blaženim.) Amer. Slovenec poroča: Kardinal Martinelli deluje na to, da se bo kmalu pričela obravnava za proglašenje blaženih — ameriških škofov, Friderika Baraga, prvega škofa v Marquette, Mich. V to potrebne dokumente je kardinal izročil vaticanskemu kolegiju za proglasitev blaženih.

Friderik Irenej Baraga se je porodil 29. junija 1797 v gradiču Malavas v župniji Dobruče na Dolenjskem iz Janeza Nepomuka Baraga in matere Marije Katarine Jožefe pl. Jenčič. Prva leta mladosti je prebil v Trebnjem. Šolal se je v Ljubljani, potem pa je odšel na dunajsko vseučilišče, da bi študiral pravo. Od tam se je kmalu povrnil in vstopil v ljubljansko semenišče. Po dveletnem učenju je bil posvečen v mašnika in leta 1824. je pel prvo sv. mašo. Ko je vstopil v duhovski stan, se je odpovedal vsi dedščini in celo letni dohodnini 600 gold. vse to pa na korist svoji sestri Amaliji. Prvo duhovsko službo je nastopil v Šmartnem pri Kranju, kjer je spisal proslulo knjigo „Dušna paša.“ Nekdo ga je zatožil in že leta 1828 je bil prestavljen v Metliko na Dolenjsko. 1. decembra se je ukrcal Baraga v Havru proti Ameriki in 31. dec. je došel v New York. Cincinnatski škof Fenwick je Baraga prav prijazno sprejel. Tu se je Baraga izpopolnjeval v angleščini in se začel učiti tudi indijanskega jezika. 21. aprila je že odpotoval na misijonarenje med Indijance. Tu se je začelo pravo delovanje zasluženega moža. Celotno življenje je bilo pravi posnetek apostola Pavla v vseh ozirih. 19. januarja 1868 je mirno v Gospodu zaspal. — Gotovo zanimiva novica za Slovence sploh in za Dolenjce posebej. Dal Bog, da se obravnava kmalu doženo in bomo mi Slovenci na altarih videli — svojega rojaka.

(† Umrl) je 12. t. m. nagloma predsednik obrtniške in trgovinske zbornice in deželni poslanec g. Josip Kušar star 63 let. — Dne 11. t. m. pa je umrl v 60. letu svoje dobe g. Noll Josip, urednik „Slovenskega Naroda“ in daleč znani operni pevec. Bil je soustanovitelj slovenskega gledališča, oziroma dramatičnega društva. — V bližnji nam Gotni vasi pa je umrl dne 6. t. m. gosp. Franjo Vovk, star 49 let. Rajni bil je v mladih letih vzgleden dijak, dovršil je filozofične študije in postal rezervni častnik. A tik pred nastopom službe jelo se mu je, kakor se obče trdi, radi premnoge študiranja, mešati v glavi. S prva videli smo ga večkrat v mestu, kjer ga je imel mnogo prijateljev, a s časom ostal je doma in srečal ga je semtertje kdo na cestah zunaj mesta. Zadnja leta pa niti svoje sobe ni več zapustil ter se bavil s popisavanjem sobnih sten z njemu priljubljeno grščino. Sklenil je žalostno življenje previden s sv. zakramenti. — Dne 7. t. m. pa je sledil svojemu sinu, katerega je jako rad imel, oče ranjkega, občeznani in spoštovani g. F. Vovk, ključavničar v Gotni vasi, v 73. letu svoje starosti. Pokojnik bil je obče priljubljen in resen mož trdnega značaja. Naj v miru počivajo!

(Cesar Franc Jožefova bolnica) v oskrbi usmiljenih bratov v Kandiji izdala je VIII. letno poročilo v minulemu letu 1901. Ker bodo z večina vsi dobrotniki tega preloženega zavoda dobili letno poročilo v roke, povzamemo le glavne stvari. Mrtve so te črke in te številke, a kdor jih

zna brati, bo bral v njih o blagodejnem požrtvovalnem delovanju usmiljenih bratov, ki z miloščino in podporo radodarnih dobrih rok lajšajo in lečijo bolezni; videl bo v teh številkah mnogo zatrtih skrbij, posušenih solza in oveseljenih lic bolnikov in njih domačih; videl bo pa tudi, da rase zaupanje sicer nezaupnega kmečkega ljudstva. Kajti mej 1522 bolniki, katere je bolnišnica sprejela, bilo jih je kmečkega ljudstva 1060; zastopani so tudi razni drugi stanovi. Največ se ve jih je bilo iz Kranjske 1331; po veri jih je bilo vsprejetih 1416 rimokatolikov, 33 grko-katolikov, 3 pravoslavni in 1 žid. Od 1522 oskrbovanih bolnikov je bilo ozdravljenih 1102, zboljšanih 271, neozdravljenih 38, umrlo 38 (8 umirajočih privedenih), ostalo koncem leta 73. Število vsprejetih je od lanskega leta poskočilo za 166, število oskrbovalnih dni je znašalo 27.372, operacij je bilo izvršenih 418, 46 več ko lani; za operacijami umrlo samo 5. Pregled raznih bolezni pa bo gotovo zanimal večšaka. Delovanje usmiljenih bratov, kakor je razvidno iz teh suhih števil, priporoča se sicer samo, a vendar vršimo le prijetno dolžnost, ako jih prav toplo priporočamo vsem slojem, da jim po moči izdatno pomagajo pri plemenitem in človekoljubnem delovanju za našo Dolenjsko.

(Ljudsko gibanje.) V naši mestni župniji je bilo minulo leto rojenih 46 (31 dečkov, 15 deklic.) Mrličev je bilo: domačih 48, tujec 1, sem prepeljan 1, drugam prepeljana 2, skup: 51. Manj ko 10 let starih je umrlo 16 (2 za nalezljivimi boleznimi): od 10.—20. leta 3 (2 za jetiko); od 20.—30. leta 6 (5 za jetiko); od 30.—40. leta 3 (2 za jetiko); od 40.—50. l. 1 (za jetiko); od 50.—60. leta 7 (2 za jetiko); od 60.—70. l. 3 (1 za jetiko); od 70.—80. leta 9 (2 za vodenico, ostali: naduha influenza, ostarelost); nad 80 let stari 3 (ostarelost.) Najstarejši mrlje je imel 87 let. Za jetiko jih je umrlo 13, za starostnimi boleznimi 8, za nalezljivimi 2, ponesrečena 2. Poročenih je bilo 5 parov. — Pokoj mrtvim, mir živim!

(Sejm v Kostonjevi) bo 17. t. m. t. j. na sv. Antona dan za živino, svinje, kakor tudi drugo blago. Ta sejm se boče vedno 17. januarja tudi nadalje vzdrževal.

(Razglas.) Št. 22.858 de 1901. Letni donesek za leto 1901. v znesku 1000 kron Jožef Dullerjeve ustanove za dekliško balo je oddati. Pravico do te ustanove imajo zakonske potomke bratov in sestra dne 5. avgusta 1863. l. na Velikem Škrjančem pri Rudolfovem umrlega ustanovnika, ki so se leta 1901. omožile, v kolikor so lepe nravnosti in zmožne branja v deželni jezik. Prošivke za to ustanovo morajo svoje prošnje, opremljene z zakonitim rodopisom, z izpričevalom nravnosti in z dokazilom, da znajo brati, kakor tudi s poročnim listom, vložiti do 10. februarja 1902. l. pri podpisani deželni vladi. — C. kr. deželna vlada za Kranjsko. V Ljubljani, dne 9. januarja 1902.

(Veselica kat. društva rokodelskih pomočnikov, dne 6. t. m. obnesla se je še precej dobro. Jako je ugajal venec slovenskih narodnih pesmij, kateremu sta gg. Cigler in Strobl še dodala Jenkotov „Šumi gozd zeleni“. Na občeno zahtevanje sta morala lepi dvospev še enkrat ponoviti. Pela sta z občutkom in prav v srce segajoče. — Posebno ugajalo je to pot, da se je dolgi odmor med petjem in igro izpolnil z igranjem na glasovir; s to uredbo je bilo občinstvo, katero smo že večkrat videli v obilnejšem številu v tej dvorani, bilo prav zadovoljno. — Igrokaz „V božični noči“ igrali so dobro, kolikor se more tako igro dobro igrati. Prav izborna so rešili svojo nalogo stari Brinšek (Seifert), Robert (Cigler) in nočni čuvaj (Šalehar), ki je vzbudil čbilo smeha. Oče Zrnc je bil prehladen; zamorci in rudečkožci so pa črni in rudeči tudi po rokah in ne samo po obrazu. — V nedeljo dne 19. t. m. ob 7. uri zvečer ponovi društvo šaloigro „Kmet — kralj Herod“. Igra je za predpustni čas kot navlaš, vstopnina bo prav nizka; zato pričakujemo, da se slavno občinstvo predstave, pri kateri tudi petja ne bo manjkalo, vdeleži v obilnem številu. — Opomnimo vnovič, da je sedaj prostor za se dele po ograji ločen od stoječih. Ni se treba bati, da bi bili sedeči v preveliki gnječi.

(Naznanilo.) 5. t. m. se je vršil v „Novomeški Čitalnici“ občni zbor delniške družbe „I. Dolenjski Narodni dom“ v Rudolfovem, za l. 1900 in 1901. Ednajst zborovalcev je zastopalo 160 torej $\frac{4}{5}$ vseh delnic. Odklonil se je predlog, naj bi se društvo razišlo, ker mora „Čitalnica“ narodnim

društvom namenjeno poslopje nekoliko še izgotoviti in popraviti, ker bi pa brez te delniške družbe težje storila. Sklenila se je prememba pravil v nekaterih točkah, kakor je bilo predlagano. Poročilo ravnateljstva se je odobrilo ter sklenilo se je, da se tudi za pretekli dve leti 1900 in 1901 delničarjem ne izplača nikaka dividenda, kajti presežek krog 200 K je vrniti rezervnemu zakladu, kateremu družba dolguje še večji znesek. Soglasno sta se zopet volila dosedajno ravnateljstvo in upravno nadzorstvo.

(„Dol. Pevsko Društvo“) v Novem mestu priredi v sabeto dne 18. januarja 1902. v prostorih „Nar. Čitalnice“ pevski večer, s plesom. — Začetek ob polu osmih zvečer. — Vstopnina: vabljenim ali po društvenikih vpeljanim gostom 1 K, dijakom 30 h; društveniki ne plačajo vstopnine.

(Dol. Sokol) priredi dne 1. februarja v prostorih Nar. Čitalnice veselico s predstavo „Rokovnjačev“ in plesom. Začetek točno ob polu osmi uri.

(Račun) mestne in meščanske garde godbe o prejemkih in izdatkih za leto 1901.

Prejemki:

Mesečni prispevki podpornih članov	K 1.734.62
Prispevek slavne mestne občine	„ 300.—
Zaslужek godbe	„ 133.79
Skupaj	K 2.168.41

Izdatki:

Plačilo na račun starega dolga za instrumente pri tvrdki Josip Schrott v Gradcu	K 200.—
Plača kapelniku	„ 1.200.—
Slugi	„ 60.—
Skušnje in godba na trgu	„ 469.40
Papir za sekirice in sveče	„ 30.—
Popravila instrumentov	„ 32.40
Pogrebi podpornih članov	„ 31.50
Ostane dolga za instrumente pri tvrdki Josip Schrott v Gradcu znaša še	„ 130.— K 2.153.30

Ostane blagajni K 15 11

Razun navedenih izdatkov plačala je uniformovana meščanska garda za uniformo in razne parade iz svoje blagajne godbi 188 K 52 h. Ker so toraj kakor razvidno dohodki godbe zelo pičli je toraj izdatno izboljšanje godbe le mogoče, ako bi se slavno občinstvo s podpiranjem iste bolj udeleževalo kakor dosedaj. Godbeno ravnateljstvo.

(Vabilo) na drugi izvanredni občni zbor „Ljudske knjižnice“ na dan 17. t. m. v zgornjih prostorih Pintarjeve gostilne v Kandiji. Začetek ob 8. uri zvečer. Vspored prejšnji.

Franc Pirc, predsednik.

(Shod vinogradnikov.) V nedeljo 19. tm. priredi „Kmetijska podružnica novomeška“ shod v Vavti vasi pri Straži, in sicer ob 3. popoldne. Opozarjamo naše gospodarje, da se ga udeleže v obilnem številu. — Sličen shod se je vršil zadnjič v nedeljo 5. tm. v Gor. Orehovici. Govorili so na shodu gg. Dolenc, Rohrmann in Skalicky. Udeležilo se je shoda nad 100 gospodarjev.

(Vabilo) gg. družabnikom kmet. podružnice novomeške na občni zbor, ki bode v četrtek dne 30. januarja 1902 ob 2. popoldne v gostilni gosp. Windischerja v Kandiji pri Novem mestu. — Vspored: 1. Poročilo načelnika o delovanju podružnice. 2. Poročilo blagajnika in predložitev računov. 3. Predlogi za družbeni občni zbor in volitev odposlanca. 4. Predlog odbora glede letošnje oddaje sadnega drevja. 5. Nasveti posameznih društvenikov. — Ako ob zgoraj določenem času ne pride zadostno število udov, se bo pol ure pozneje vršil drug občni zbor z istim vspeedom ne gledé na število navzočih. — Odbor kmetijske podružnice v Novem mestu, dne 10. januarja 1902. V. Rohrmann, načelnik.

Umrlj so:

2. januarja. Vidmar Ana, hišna posestnica, 79 let, h. št. 167. ostarelost.
12. januarja. Mežnaršič Jera, hišna posestnica, 68 let, h. št. 177. plučni emfizem.

Listnica uredništva.

Čenjeni gg. dopisniki naj vzamejo na znanje, da roma vsak dopi brez podpisa neprizanesno — v koš.

Loterijske številke.

GRADEC,	4. januarja	1	40	78	78	64
TRST,	11. „	72	81	36	65	78

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Blag. g. dr. Gorjany 13m³ trdih drv, g. župnik I. Plevanič mernik fižola in 2 vreči krompirja, gospod svētnik Iv Kinsky 20 K, gosp. oskrbnik Rauch 10 K, g. župnik A Lovšin 5 K, slavna I. dolenska posojilnica v Metliki 20 K, neimenovan župnik 4 K, dobrotniki iz mesta in Kandije za mesec januar 57 K, nekdo 10 K, g. prof. P. Bernard Vovk 4 K. veleč. g. župnik Mih. Saje v spomin 25 letnice na Štangi 5 K za dijaško kuhinjo, 5 K za Usmiljene brate v Kandiji.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze blazega sočutja o bolezni in smrti predrage nam matere

Jere Mežnaršič,

katera je dne 12. januarja ob polu 2. uri zjutraj v 69. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za milo sočutje in za obilo spremstvo k večnemu počitku.

RUDOLFOVO, dne 13. januarja 1902

Žalujoči otroci

(29)

Lucija, Elizabeta in Franc.

Oklic

Firm. 125/1

Gen. I.—29/9

Podpisano sodišče naznanja, da se je v zadrúžnem registru pri tvrdki: „Posojilnica v Trebnjem, registrirana zadruga z omejeno zavezo“ izvršil vpis spremembe zadrúžnih pravil v tem, da se je v § 5 teh pravil za odstavkom, ki se konča z besedami: „ni nobenega priziva več“ in pred odstavkom, ki se pričinja z besedami: „Če zadrúžnik umrje“ uvrstil še odstavek: Ako se zadrúžnik preseli iz v § 1 označenega zadrúžnega okraja ali preneha v istem posedovati posestvo, izgubi pravice zadrúžnika. —

C. kr. okrožna sodnija v Rudolfovem, oddelek I.,
dne 31. decembra 1901.

Razglas.

Firm. 131/1

Gen. I.—97/2

V tusodni zadrúžni register vpisala se je vsled sklenjenih pravil 16. maja 1901 tvrdka „Kmetijska zadruga v Toplicah, registrirana zadruga z omejeno zavezo.“ — Ta zadruga ima svoj sedež v Toplicah pri Rudolfovem.

Namen zadruge je:

- razpečavati in predelavati kmetijske pridelke svojih udov;
- oskrbovati svojim udom gospodarske, obrtne in gospodinjske potrebščine vsake vrste;
- ustanovljati in vzdrževati zadrúžna skladišča v dosegu pod a) in b) navedenih smotrov;
- pospeševati sploh kmetijsko gospodarstvo svojih udov, zlasti s tem, da:
 1. snuje naprave in naredbe v povzdigo kmetijstva in domače obrti svojih udov,
 2. daje v gospodarskih zadevah svojim članom svete,
 3. prireja podučne gospodarske shode ter izdaje primerne knjige in tiskovine,
 4. se primernim potom pri zakonodavnih državnih in samoupravnih oblastnijah poteza za kmetijstvu koristne zakone, naredbe in naprave,
 5. deli svojim udom javna priznanja, odlikovanja in darila za posebno hvalevredna prizadevanja in vspehe na polju kmetijstva in domače kmetijske obrti — ali pa si prizadeva, taka priznanja, odlikovanja in darila doseči za svoje ude pri drugih pristojnih faktorjih.

Med „kmetijske pridelke“ in „gospodarske potrebščine“ v smislu pod a) in b) spada zlasti tudi živina vsake vrste.
Pod b) navedene potrebščine svojih udov pokriva zadruga bodisi z nabavljanjem pri založnikih, ali pa z lastnimi izdelki.

Zadrúžni deleži so dvojni. — Glavni iznaša 20 K, opravilni 2 K. Za vsak glavni delež jamči zadrúžnik za nadaljnih 20 K in za vsaki opravilni delež za nadaljnih 8 K. — Vsa razglasila zadruga objaviti je v glasilu Gospodarske zveze „Narodni gospodar“ v Ljubljani.

Zadrugo zastopa načelstvo in podpisuje v imenu zadruge na ta način, da se podpišeta dva uda pod zadrúžno tvrdko.
Zadrúžno predstojništvo sestoji sedaj iz naslednjih oseb: načelnik Finks Franc, posestnik v Toplicah št. 34; podnačelnik Šobar Andrej, posestnik v Sušicah št. 7; odborniki: Zamida Franc, posestnik v Uršnih selih št. 4; Beg Franc, posestnik v Gor. Sušicah št. 1; Šmalc Martin, posestnik v Gor. Sušicah; Zupančič Jožef, posestnik v Seliščih št. 2; Pršina Andrej, posestnik v Toplicah; Zamida Matija, posestnik v Toplicah št. 5; Mežnaršič Anton, pos. v Gor. Gradišcu; Zakrajšek Janko, župnik v Valti vasi; Jane Peter, kaplan v Toplicah.

C. kr. okrožna sodnija v Rudolfovem oddelek I.,
dne 9. decembra 1901.

Izjava.

(22)

Podpisani prekličem s tem vse razžaljivo govorjenje zoper Franc Drenika v Bršljinu. Martin Šali.

Razglas.

Občni zbor „prve dolenske posojilnice, registrovane za druge z neomejenim poroštvom v Metliki skliče se s tem na 27. januarja 1902 ob 9. uri dopoldne v občinsko pisarno v Metliki z dostavkom, da ako k temu občnemu zboru v smislu § 39 posojilničnih pravil dovolj povabljenih prišlo nebi, bode drugo občno zborovanje dne 17. februarja 1902 ob istej uri in na istem kraju, ter da se bode ta dan vse na dnevni red stavljene predmete brez ozira na število navzočih društvnikov sklevalo.

Dnevni red občnega zbora je sledeči:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora.
4. Potrjenje računa za leto 1901.
5. Predlog bilance za leto 1901.
6. Predlogi društvnikov.

Opomba: Vloge obrestujejo se tudi to leto po 4 $\frac{1}{2}$ % brez odbitka rentnega davka.

Nadzorništvo „prve dolenske posojilnice v Metliki“, dne 6. januarja 1902.

(18) Franc Furlan l. r.

Razglas.

Vinogradnikom krškega okrajnega glavarstva se s tem naznanja, da se bode v dnevih 20., 21. in 22. marca t. l. iz subvencionirane trtnice v Tržišču pri Mokronogu oddalo

42.000 cepljenih trt

po znižani ceni in sicer po 10 h komad.

Na podlagah riparije portalis, nekaj tudi na monticoli in solonis so cepljene najboljše, od strokovnjakov za naše kraje priporočene trte belih in črnih vrst.

Vinogradniki krškega okrajnega glavarstva, kateri želijo dobiti cepljenke po zgoraj določeni ceni, morajo svoje zadostno podprte prošnje potom svojega županstva ali svoje kmetijske podružnice predložiti najkasneje do 10. februarja t. l. pri podpisani podružnici, ker se na pozneje došle prošnje ne bo oziralo. — Oddajale se bodo le dobro zrastle in ukoreninjene cepljenke.

Kmetijska podružnica v Mokronogu, dne 9. januarja 1902.

Josip Anton grof Barbo, načelnik.

(14-1)

Razglas.

Podpisano županstvo proda iz svoje hoste v Cegonci pri Rudolfovem, nedaleč od novomeškega kolodvora kakih

1000 hoj ali smerek

in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo uže zaznamovana. Razpisujejo se v to svrhu ponudbe, ki naj se vložijo pri podpisanem županstvu do 1. februarja 1902. Tem ponudbam je priložiti 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali veljavnih vrednostnih papirjih.

Vsakdor, ki hoče vložiti ponudbo, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda z mestnim gozdnim čuvajem Pauličem, ki stanuje v Cegonci.

Oziralo se bode v prvi vrsti na tiste ponudnike, ki hočejo kupiti vseh okoli 1000 dreves.

Mestna občina ni vezana, sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsak ponudnik na svojo ponudbo do 1. marca 1902, kar se ima v ponudbi omeniti.

Pogoji glede plačevanja kupovine in kedaj je spraviti les iz hoste, kakor tudi drugi pogoji izvejo se v občinski pisarni v Rudolfovem ter ima vsak ponudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se jim podvrže.

RUDOLFOVO, dne 10. januarja 1902.

(21) Mestno županstvo.

ZAHVALA.

Gospod Ivan Plantan, državni poslanec za Rudolfovo, daroval je ob božičnih praznikih za tukajšnje reveže znesek 100 kron. V imenu novomeških revežev se podpisano županstvo gospodu poslancu za velikodušno darilo najpristrénejše zahvaljuje.

RUDOLFOVO, dne 1. januarja 1902.

(19)

Mestno županstvo.

Stanovanje

obstoječe iz treh, ene ali dveh sob, s pritiklinami se s 1. januarjem 1902 v najem odda. (Ne s 1. junijem, kakor je bilo po pomoti dvakrat tiskano.)

(331-1)

Prav dobro staro vino

rudeče in črno dobi se

 pri Jos. Medvedu v Novem mestu.

Prodaja posestva.

Dne 26. januarja 1902 ob 1. uri popoldne vršila se bode prostovoljna prodaja Kos-ovega zemljišča na Dvoru pri Žužemberku (poprej Janez Zupančič.) — Dražbeni pogoji se bodo objavili pred pričetkom dražbe.

(17-1)

Hrastove deske (dile)

lepe in suhe, različne dolgosti in debelosti

(15-1)

kupuje mizar V. Umek v Rudolfovem.

Žaga, mlin s hišo vred

(16-1)

ter gospodarskim poslopjem,

njivami, sadnim vrtom, hosto itd., vse v dobrem stanu, je iz proste roke na prodaj v Orehovici št. 6., Št. Jernej, Dolensko.

Hiša na prodaj

iz proste roke na Katarinskem trgu št. 258, obstoječa iz dveh sob, kuhinje, z obokano kletjo ter lepim prostorom za vsako delavnico pripravnim. — Več se izve pri

(22-1)

Ludovik Ferlič-u, Glavni trg

„Pri Zvezdi“ v Novem mestu.

Prodajalna

na glavnem trgu št. 92 je takoj oddati proti mesečni plači 16 kron. Prodajalna je lepa in svitla.

(11-1)

Hiša

se prostovoljno proda. Ista stoji na lepem prostoru, je pripravna za vsak obrt. — Vpraša naj se v Novem mestu v hiši št. 147.

(12-1)

Javna dražba

(13-1)

bo za popravo šole v Dobrničah, osobito stropov z 17 traverzi, cenjena na 3500 K. Dražba se bode vršila dne 4. febr. 1902 dopoldne; obris in proračun so v pregled pri kraj. šol. svetu v Dobrničah. Tudi pismene oferte z 10% varščine se sprejme.

Krajni šolski svet v Dobrničah,

dné 1. januvarija 1902.

Franc Skubé, načelnik.

Antonio Comin v Novem mestu

Klet se nahaja v hiši

*** gospe ***

Marije Mohar,

Arkove ulice št. 209

*** v Novem mestu. ***

(301-3)

*** priporoča ***

*** svojo veliko zalogo ***

*** garantiranega ***

*** istrskega vina ***

== hekto od 20 kron naprej. ==

Tri vagone ježic

(Knöppern) je na prodaj pri Janez Kulovec-u v Praprečah št. 13 pri Novem mestu. (327-3)

Naznanilo!

Na razna vprašanja od strani gg. obrtnikov, kje sem si jaz svoj motor naročil, ki ga rabim pri mizarstvu? Kako sem zadovoljen, koliko stane gonilna moč itd.? Vsem istim, ki so se že obrnili v tej zadevi na mene ali onim, ki si tega žele, javno naznanjam, da meni ga je preskrbel tukajšnji rojak kateri biva na Dunaju. On ima razna zastopstva, za razne motorje, kateri se dajo porabljeni pri obrti, kmetijstvu in drugih javnih napravah. Izvršuje tudi vodovode, razne razsvetljave itd. Ker sem vsestransko z motorjem zelo zadovoljen, smem priporočati vsem istim, ki si nameravajo kaj enakega napraviti, da se obrnejo na g. Karl Majntingerja, Dunaj I. Liebenbergasse št. 1. Zagotavljam jim da bodo najvestneje postreženi, odgovarja točno, tudi v domačem jeziku. Gonilna moč mojega motorja stane 6-7 h na uro konjska moč, kar je zelo malo v primeri moči. Da je vse to istina se lahko vsak pri meni prepriča, ker drage volje pokažem vsakemu rad. Naša dolžnost bodi to da podpiramo rojaka domačina!

S spoštovanjem
(2-2)

Matko Malovič,
mizar v Novem mestu.

Zaradi preselitve je prav pod ugodnimi pogoji na prodaj

hiša v Črnomlju

na glavnemu trgu, pripravna za vsako obrt in trgovino. — Natančneje pove Davorin Francič klobučar v Novem mestu.

== Tovarniške cene! ==

Franc Božič,

Novo mesto. * Glavni trg.

● Nova velika zaloga ●

sukna štofa, cajga, zimskih robcev in vsakovrstnega oblačilnega blaga.

Najnižje cene.

(293-4)

Iščem učenca, kateri bi imel veselje do kovaške obrti, od 15-17 let starega. — Anton Baudek, Podhosta, pošta Toplice pri Novem mestu. (328-2)

Želite

da Vam nesejo kure po zimi veliko jajc? več in boljšega mleka?

debele in čvrste prašiče?

zdravo in lepo mlado živino?

močno in trpežno vprežno živino?

potem primesujte k krmi Barthelovo poklajno apno.

Za ta mali trošek Vam ne bo nikdar žal. — Navodilo dobiti je brezplačno pri

Miha Barthel in drug na Dunaju,
X., Keplergasse 20.

(310-4) — Dopisuje se slovensko. —

Anton Jakaz,

vinski trgovec v Novem mestu,

Glavni trg št. 47 (pri Luser-ju)

priporočam svojo zalogo čisto pristnega

isterskega vina.

Cene so od 15 kr. (ali pa 30 vinarjev) liter naprej. — Prodajam čez ulico tudi pristno

== žganje iz tropin

v zapečatenih steklenicah od 1/8 litra naprej

☞ v vsaki množini. ☛

(289-5)

V Novem mestu, Florjanov trg št. 122 je iz proste roke na prodaj

(4-2)

hiša s tremi sobami,

2 kleti, blevom in 3 svinjaki z zraven spadajočim vrtom, hosto in njivami. V hiši je bil pekarski obrt. Na njivah je pod, šupa in dva kozolca ter se poseje do 22 mernikov. Natančneje se izve ravno tam pri

Magdalen Blümel.

Stanovanje treh malih sobic — odda na Drski
Jos. Medved.

(254-9)